

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1525. usque ad annum 1529

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118480

§. 32. Melanchton Lutheri rabiem indignatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66472](#)

unice gratiæ esse attribuendum, consen- Sæcul. XVI.
A.C 1526.
sum vero, operisque progressum volun-
tati simul & gratiæ, perfectionem au-
tem gratiæ esse adscribendam; ita ta-
men, ut gratia & voluntas, simul ambo
ad eandem actionem concurrant, quam-
vis gratia principalis illius caussa exi-
stat. Hac ratione, prosequitur Erasmus,
homo bonas producit actiones, sed
imperfectas, de quibus gloriari nequit;
earum enim meritum Deo in acceptis
referre debet; eoquod libertatem qui-
dem habeat, ea tamen absque gratia
bonum operari non possit.

§. XXXII.

Melanchton Lutheri rabiem indi- gnatur.

Hunc Erasmi libellum Lutherus vili- Epist. Me-
lancht. l. 4.
ep. 28. lib. 18.
ep. II. § 22.
pendere videbatur, eoquod latino
fermone conscriptus, nec a plebe, nec a
Principibus hujus idiomatis ignaris in-
telligi posset. Cum vero ab Emsero &
Cochlæo in Germanicam quoque lin-
guam versus esset, Lutherus illum con-
futare nitebatur, verbis tamen adeo a-
speris, styloque adeo vehementi, ut ipse
Melanchton haud ultra se cohiberet,
quin hæc in verba prorumperet: *U-*
tinam siferet Lutherus, sperabam illum cre-
scentibus annis mitigandum, verum quotidie
fit

Sæcul. XVI. fit ferocior. Horrende me hoc torquet: in.
A. C. 1526. felix erit disputatio, nisi finem Deus im-
ponat.

§. XXXIII.

Lutheri liber de servo arbitrio contra Erasmus.

Inter opera Luth. de servo arbit. **V**erum non modo haud toleranda erant convitia ac contumeliae, quas in Erasmus evomuit, sed vel maxime *to. 2. fol. 426.* horrenda fuit libri sui doctrina; traditi *429. 431. 435* dit enim, non solum post lapsum hominis *ibid. fol. 444.* liberum arbitrium penitus extingutum esse, (qui error novæ, spuriæque reformationis sectatoribus communis erat) sed insuper docuit, quod nemo alius præter Deum liber esse possit, ac præscientia & Dei providentia id efficiat, ut cuncta fiant ex immutabili, æterna, & ineluctabili Dei voluntate, quæ diruit, atque evertit totum liberum hominis arbitrium, præterea affirmavit, quod libertas, seu liberum arbitrium nil nisi nudum nomen sit, folique Deo competit, nequaquam vero homini vel Angelo, vel cuicunque alteri creaturæ convenire possit.

Ex tam blasphemо dogmate compellebatur Lutherus, ut Deum omnium scelerum auctorem constitueret, ac ne id quidem dissimulanter, sed disertis omnino